

PM 2016:130 RI (Dnr 113-549/2016)

Stockholms stads medverkan i EU-kommissionens nya borgmästaravtal för klimat och energi – Covenant of Mayors for Climate and Energy

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Stockholms stad undertecknar nya borgmästaravtalet för klimat och energi genom att finansborgarrådet undertecknar bilaga 2 till promemorian och att det ersätter stadens åtaganden inom borgmästaravtalet (Dnr 006/2614/2008) samt Mayors Adapt (Dnr 006-801/2014).

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Den 15 oktober 2015 lanserade EU-kommissionen borgmästaravtalet för klimat och energi (Covenant of Mayors for Climate and Energy) med målet att städer jobbar integrerat med utsläppsminskningar och klimatanpassningsåtgärder och lyfter dess synergieffekter i det övergripande klimatarbetet. Avtalsparter förbinder sig att minska koldioxidutsläppen med minst 40 % fram till år 2030 samt att anta en integrerad strategi för begränsning av negativa effekter av, och anpassning till, ett förändrat klimat. Det nya borgmästaravtalet för klimat och energi är en sammanslagning av och ersätter de tidigare initiativen borgmästaravtalet (Covenant of Mayors) och Mayors Adapt. Staden är avtalspart i bägge dessa initiativ. Det nya avtalet medför en justering gällande tidigare målformulering om utsläppsminskningstakten.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret och beretts i samråd med miljöförvaltningen.

Mina synpunkter

Städerna har en allt viktigare roll i arbetet med att minska klimatpåverkan i världen. Allt fler människor bor i städer och städer står idag för en växande miljöbelastning. Samtidigt finns många lösningar för att minska klimatpåverkan i städerna. Stockholm ligger och ska ligga i fronten för ett aktivt klimat- och miljöarbete bland europeiska städer. Avgörande för stadens utveckling är att Stockholm deltar kontinuerligt och

aktivt i internationella organisationer och utbyten. Utbytet skapar förutsättningar för att Stockholm ska kunna ta del av andras städers innovativa lösningar samtidigt som vi kan inspirera andra städer att ta del av stadens erfarenheter och goda exempel.

EU-kommissionens borgmästaravtal är en unik rörelse på lokal och regional nivå. Initiativet har lyckats mobilisera ett stort antal myndigheter att upprätta åtgärdsplaner och styra medel till åtgärder för att motverka klimatförändringar. Avtalet samlar idag hela 6 634 lokala och regionala myndigheter som företräder över 210 miljoner medborgare. Dessa lokala och regionala myndigheter har genom att skriva på borgmästaravtalet frivilligt åtagit sig att genomföra EU:s klimat- och energimål inom sitt geografiska område. Borgmästaravtalet för klimat- och energi utgör en utmärkt plattform för såväl erfarenhetsutbyte med andra städer i Europa som profilering av stadens klimat- och miljöarbete. Rapporteringsverktyget för borgmästaravtalet för klimat- och energi möjliggör också jämförelser mellan städer och initiativet lyfter fram innovativa exempel som staden kan lära av.

Staden har ställt sig bakom EU-kommissionens ambitioner med borgmästaravtalet från start. Det är en självklarhet för Stockholm att också ställa sig bakom detta nya initiativ och på så sätt stödja accelererande ambitioner för europeiskt klimat- och energiarbete. Det nya borgmästarinitiativ för klimat- och energi ersätter då de två åtaganden Stockholm har och ligger väl i linje med stadens egna mål och prioriteringar. Det nya avtalet medför en justering gällande tidigare målformulering om utsläppsminskningstakten. Redan idag ligger staden i framkant bland städerna och kommer inom ramen för stadens uttalade mål och prioriteringar att nå de uppsatta målen för initiativet. En ny klimatstrategi är under framtagande med åtgärder för att minska utsläppen så att målet 2,3 ton per invånare ska nås till år 2020. Målet motsvarar en utsläppsminskning av 57 % per invånare. På sikt är målet att Stockholm ska vara helt fossilbränslefritt år 2040.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Stockholms stad undertecknar nya borgmästaravtalet för klimat och energi genom att finansborgarrådet undertecknar bilaga 2 till promemorian och att det ersätter stadens åtaganden inom borgmästaravtalet (Dnr 006/2614/2008) samt Mayors Adapt (Dnr 006-801/2014).

Stockholm den 10 augusti 2016

KARIN WANNGÅRD

Bilagor

1. The Covenant of Mayors for Climate and Energy – Commitment document
2. 2030 Covenant of Mayors Adhesion Form

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Efter antagandet år 2008 av EU:s klimat- och energipaket lanserade Europeiska kommissionen borgmästaravtalet, Covenant of Mayors, i syfte att erkänna och stödja de insatser som lokala myndigheter gör för att genomföra en politik för hållbar energi. Den 19 december 2008 skrev Stockholms stad under borgmästaravtalet (Dnr 006-2614/2008). Staden förband sig då att kartlägga utsläppen och ta fram en åtgärdsplan för klimat och energi samt uppdatera denna regelbundet samt att minst uppfylla Europeiska unionens mål att senast år 2020 minska koldioxidutsläppen med 20 % jämfört med 1990 års nivå. Staden tog fram sin åtgärdsplan för klimat och energi 2010-2020 (Dnr 303-368/2010) inom ramen för ett EU-finansierat projekt i samarbete med Helsingfors, Riga och Tallinn. Åtgärdsplanen har därefter uppdaterats i Stockholms stads åtgärdsplan för klimat och energi 2012-2015 med utblick mot 2030 (Dnr 303-172/2012). Åtagandena följer det systematiska arbete som staden påbörjade redan i mitten av 1990-talet då stadens första åtgärdsplan togs fram och beslutades av kommunfullmäktige. Genom att staden minskat sina utsläppsnivåer i enighet med borgmästaravtalet, samt att staden dokumenterat detta i åtgärdsplanerna och arrangerat medborgarinformationsinsatser uppfyller staden sina åtaganden gentemot borgmästaravtalet. Borgmästaravtalet har kallats ”världens största urbana klimat- och energiinitiativ” av EU-kommissionär Miguel Arias Cañete. Initiativet samlar idag 6 634 lokala och regionala myndigheter som företräder över 210 miljoner medborgare. Dessa lokala och regionala myndigheter har genom att skriva på borgmästaravtalet frivilligt åtagit sig att genomföra EU:s klimat- och energimål inom sitt territorium.

Den 19 mars 2014 lanserade dåvarande klimatkommissionären Hedegaard ett initiativ inom ramen för borgmästaravtalet kallat Mayors Adapt. Initiativet är det första som fokuserar på lokala klimatanpassningsåtgärder och som innefattar hela Europa. Den 28 januari 2015 skrev Stockholms stad under Mayors Adapt (Dnr 006-801/2014) och förband sig därmed att rapportera in sin process och dokumentation om klimatanpassningsarbetet inom två år till EU-kommissionen.

Den 15 oktober 2015 lanserade EU-kommissionen borgmästaravtalet för klimat och energi (Covenant of Mayors for Climate and Energy) med målet att städer jobbar integrerat med utsläppsminskningar och klimatanpassningsåtgärder och lyfter dess synergieffekter i det övergripande klimatarbetet. Nya avtalsparter förbinder sig nu att minska koldioxidutsläppen med minst 40 % fram till 2030 jämfört med 1990 års nivåer, samt att anta en integrerad strategi för begränsning av och anpassning till klimatförändringar. I syfte att omsätta den politiska viljan i konkreta åtgärder och projekt, måste avtalsparter utarbeta en grundläggande utsläppsinventering och en risk- och sårbarhetsbedömning i samband med klimatförändringar. Avtalsparter åtar sig att inom två år från kommunfullmäktiges beslut inkomma med en åtgärdsplan för hållbar energi och hållbart klimat där de planerade huvudåtgärderna beskrivs. Staden genomför sedan flera år årliga utsläppsinventeringar och rapporterar utsläppen i ILS. År 2012 hade staden minskat utsläppen med 47 % per person och ca 30 % i reella tal jämfört med år 1990. En ny klimatstrategi är under framtagande med åtgärder för att minska utsläppen så att målet 2,3 ton per invånare ska nås till år 2020. Målet motsvarar en utsläppsminskning av 57 % per invånare. Anpassningsstrategin kan

ingå som en del av åtgärdsplanen och/eller upprättas och integreras i ett eller flera separata dokument. Avtalsparter inom Covenant of Mayors och/eller Mayors Adapt kan uppdatera och accelerera sina åtaganden genom att skriva på det nya borgmästaravtalet för klimat och energi. Detta avtal ersätter då de åtaganden städer har inom ramen för de två tidigare initiativen.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret och beretts i samråd med miljöförvaltningen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 juni 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Borgmästaravtalet är en unik rörelse på lokal och regional nivå som har lyckats mobilisera ett stort antal myndigheter att upprätta åtgärdsplaner och styra medel till åtgärder för att motverka klimatförändringar. Stadsledningskontoret anser att EU-kommissionens nya borgmästarinitiativ för klimat- och energi ligger väl i linje med stadens egna mål och prioriteringar. Redan idag ligger staden i framkant och kommer inom ramen för stadens uttalade mål och prioriteringar att nå de uppsatta målen för initiativet. Staden har ställt sig bakom EU-kommissionens ambitioner med borgmästaravtalet från start och det är en naturlig utveckling för staden att också ställa sig bakom detta nya initiativ och på så sätt stödja accelererande ambitioner för europeiskt klimat- och energiarbete.

Stadsledningskontoret anser att borgmästaravtalet för klimat- och energi utgör en utmärkt plattform för såväl erfarenhetsutbyte med andra städer i Europa som profilering av stadens klimat- och miljöarbete. Rapporteringsverktyget för borgmästaravtalet för klimat- och energi möjliggör också jämförelser mellan städer och initiativet lyfter fram innovativa exempel som staden kan lära av.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad undertecknar nya borgmästaravtalet för klimat och energi genom att finansborgarrådet skriver under bilaga 2 till detta tjänsteutlåtande och att det ersätter stadens åtaganden inom borgmästaravtalet (Dnr 006/2614/2008) samt Mayors Adapt (Dnr 006-801/2014).